

mult 1916. évi május 10-iki szakosztályi ülésen indítványt terjesztett elő, melyben a belgrádi Pančić-herbárium megővését vagy esetleg megszerzését ajánlja. Már jóval korábban azonban a Magyar Nemzeti Múzeum ismételtlen is érdeklődött ezen gyűjtemény sorsa iránt és ennek eredménye az lett, hogy a szerbiai kormányzáság megbízta a Pančić-herbárium gondozásával megbízott szakférfiakat, hogy néhány nagyobb növénytani múzeum, így a mi N. Múzeumunk részére is válogasson össze a belgrádi növénytani múzeum főlős diplumaiból egy-egy kollekciót. Ez a reánk eső kollekció meg is érkezett és 986 növényt tartalmazott, amelyből 668 növény a Balkán-félsziget különböző pontjairól, főleg Szerbiából, Albániából és Macedoniából származik. Legnagyobb részük igen értékes növény, részben originale, különösen Pančić és Petroviétól. A gyűjtők között szerepel elsősorban Pančić tanár, Petrović Száva orvos, Košanin belgrádi egyetemi tanár, aztán Adamović, Bornmüller, Ilić, Bierbach, Jurisić, Suškalović, Jovanović és mások. A legtöbb növény Ó-Szerbiából a Šar planináról. Űszküib. Korab, Prizren, Veleš, Demirkapu stb. környékéről való.

(A növ. szakosztály 1917. évi januárius hó 10-én tartott üléséből.)

IRODALMI ISMERTETŐ.

W. Junk, *Bibliographiae botanicar supplementum*. W. Junk Verlag und Antiquariat für Naturwissenschaften, Berlin. 1916 8° p. I—VI, 289—1052.

A kontinens egyik legnagyobb könyvkereskedésének könyvjegyzéke jelent meg a fenti címmel. E könyvjegyzék annyira kimagaslik a többi könyvjegyzék sorából, az antikvár-katalógusok közül, hogy mint külön művet mutatjuk be e helyen. Már az 1909. évben megjelent *Bibliographia Botanica* is, amely 288 oldalon 6891 címet tartalmazott minden botanikusnak kézikönyv gyanánt állott könyvespolcán. A cég most az 1909 óta forgalmába került művek címeit állította össze ebben a függelékben, amely jóval terjedelmesebb, mint a törzsjegyzék és 23,395 címet tartalmaz. Ez a nagy anyag helyesen tagolt, szakok szerinti csoportosításban nyer áttekinthető elrendezést. Mivel az újabb botanikai irodalom fontosabb művei majdnem kivétel nélkül megfordultak a Junk cég kezén, ez a katalógus nemcsak az egyes művek forgalmi értékéről nyújt felvilágosítást, de még az irodalomban is tájékoztat. Ára kötve 1 M. 50.

Körösy Kornél és Lenhossék Mihály: *A budapesti könyvtárakba és intézetekbe járó természettudományi, orvosi és mezőgazdasági folyóiratok jegyzéke*. Összeállították: . . . Kiadja a magy. kir. Vállal- és közoktatásügyi minisztérium, Budapest, Kilián Frigyes m. kir. egyetemi könyvkereskedő bizománya, 1916.

A Daday Jenő összeállította természetrajzi folyóiratjegyzék (Magyar Könyvszemle, 1890) általános elterjedése és használata bebizonyította már, hogy ilyen folyóiratjegyzék a tudományos munkálkodásban nélkülözhetetlen. Éppen ezért örömmel üdvözljük az új jegyzéket, amely még jobban kitágította a tekintetbe vett szakok határait és valamennyi budapesti tudományos könyvtárra figyelemmel volt.

Az előszó szerint a jegyzék kiadása egy nagyobb könyvtárakció első lépése, amelynek célja az, hogy Budapesten a világirodalom minden szükséges természettudományi, orvosi és mezőgazdasági folyóirata legalább egy példányban meglegyen valamelyik könyvtárban. Az első lépés természetesen nem lehet más, mint a jelenlegi állapot megállapítása, vagyis valamennyi könyvtár folyóiratállományának egy-egy jegyzékbe foglalása. Ebből a jegyzékből kitűnik már most, hogy 108 budapesti könyvtárba 1768-féle (ezek között 87 külföldi botanikai) folyóirat jár az említett szakmákból, és pedig 3542 példányban. Sok folyóirat több példányban van meg tehát, mint ahány példányban feltétlenül szükséges volna, úgy, hogy az esetleg felesleges duplumok csökkentése révén lehet beszerezni azokat a folyóiratokat, amelyek jelenleg sehol sincsenek még meg. Már ennek a célnak megközelítése is elég ok arra, hogy a jegyzék szerzői nem rettentek vissza a lélekölő neléz munkától, amellyel a sok adat beszerzése, összeállítása és a jegyzék szerkesztése járt. Ez a munka különösen azért is volt még gyümölcsöző, mert a jegyzéket ilyen ideiglenes alakjában, mint előmunkálatot is, haszonnal hívhatják segítségül azok, akik a budapesti könyvtárak útvesztőjében valamely folyóiratot meg akarnak találni.

Ügyélszik, a jegyzék összeállításában nem ez utóbbi cél volt az irányadó, mert különben a folyóiratokat, épp úgy mint Daday tette, egyszerűen abe sorrendben közölné. A főcél a folyóiratok könnyebb áttekinthetősége volt, hogy ezáltal hamarosan meg lehessen állapítani a meglévő és a hiányzó folyóiratokat. A szakok megállapítása a Dewey-féle decimális rendszer szerint történt. Lehet, hogy ez a beosztás nagyobb-szabású könyvtárak berendezésében és könyvkatalógusok kiadásában bevált és a könyvtartan-tudomány elismert segédeszköze, de egy ilyen kis kézi jegyzékben ennek a bevezetését nem látjuk teljesen indokolva, már csak azért sem, mert a keresést semmiképen sem könnyíti meg, különösen annak nem, aki e rendszer értelmét és szellemét közelebbről nem ismeri. Bizonyára azért vállasztották a szerzők ezt a rendszert, hogy a katalógus később minden szakra ki legyen könnyen terjeszthető. Hasonlóképpen nelézkés a könyvtáraknak a megszámozása is, mert a folyóirat címe után álló több szám között megtalálva a könyvtár számát, ezzel ismét a könyvtárak jegyzékében kell felkeresnem a könyvtár címét. Sokkal használhatóbb volt a Daday féle jegyzékben alkalmazott rövidítéssel történő jelölés. Igaz azonban, hogy Daday jegyzéke mindössze 15 könyvtárt vett tekintetbe, a Körösy-Lenhossék jegyzék könyvtárainak száma közel jár a 200-hoz, úgy, hogy minden folyóiratcím után a könyvtárcímek közlése még a legnagyobb rövidítések révén is alaposan megnagyobította volna a füzet terjedelmét.

Bizonyára a terjedelem csökkentése miatt maradtak ki a jegyzékből a már megszűnt, vagy a könyvtárak által többé nem hozatott folyóiratok címei, pedig ezek közlése csak örvendetes előnye lett volna a jegyzéknek, valamint a betürendes jegyzék is, pedig ezt bizonyára többre becsülte volna a jegyzék használója, mint a szakok szerinti jegyzéket.

Mindezeket a hiányokat szerzők a 2. kiadásban óhajtják pótolni, amely valójában nagy hiányon segít majd és a világirodalomban is hézagpótló mű lesz, miértis megjelenését kívánatosnak tartjuk. Addig is ezt az első kiadást melegen ajánljuk a természetbúvároknak, akik sok időt és utánjárást takarítanak meg e mű használata révén.

Szabó Zoltán.

NÖVÉNYTANI REPERTORIUM.¹

(Rovatvezető: KÜMMERLE J. BÉLA.)

a) Hazai irodalom.

Ajtay Jenő: A szappangyökér termelése a deliblati homokpusztán. — Erdészeti Lapok. LVI. évf. 1917., 25—27. old.

Andrasovszky József dr.: A szőlőmagvak diagnosztikus értéke. 36 ábrával. — Borászati Lapok XLVII. évf. 1915., 38—39. sz. — A M. Kir. Központi Szőlészeti Kísérleti Állomás és Ampelológiai Intézet Évkönyve. VI. évf. 1915—1916. (1917), 49—59. old.

Anonymous: Egy ritka hazai növény. (*Vicia peregrina* L.) — A Kert. XXIII. évf. 1917., 60—61. old.

Augustin Béla dr. és Darvas Ferenc dr.: Útmutatás a vadon termő gyógynövények gyűjtéséhez. A magyar királyi Vallás- és Közokt. Minisztérium hozzájárulásával kiadja a magy. kir. Honvédelmi Minisztérium hadsegélyező hivatala. Budapest, 1917. Pátria nyomda. 78 old. 8°.

Bernátsky Jenő dr.: A bab és borsó fenésedése vagy foltos betegsége. — A Kert. XXIII. évf. 1917., 183—184. old.

— — A peronospora. — Borászati Lapok. 1916. évf. 26. sz.

— — Védekezési kísérletek oidium (lisztharmat) ellen. — Borászati Lapok. XLIX. évf. 1917., 8. szám, melléklet. 1—2. old.

Bodnár János dr.: Újabb adatok a burgonya és cukorrépa lélegző enzimeinek (zimáz, karboxiláz) biokémiai ismeretéhez. 2 ábrával. Neue Beiträge zur biochemischen Kenntnis der Atmungsenzyme (Zymase, Carboxylase) der Kartoffel und Zuckerrübe. Mit 2 Figuren. — Kísérletügyi Közlemények. XIX. köt. 1916., 580—600. old.

¹ E rovat alatt rendszeresen közöljük a nyomtatásban megjelent hazai eredetű, vagy hazai vonatkozású új szakirodalmat, kiterjeszkedvén a növénytantak minden ágára. Kérjük e végből a szerzőket, hogy megjelent közleményeiket a rovatvezetőnek beküldeni, vagy pedig a megjelent közlemények forrásáról őt értesíteni szíveskedjenek.